

Riigikogu majanduskomisjoni istungi protokoll nr 175

Eesti, videosild

Teisipäev, 19. aprill 2022

Algus 14.00, lõpp 15.10

Juhataja: Kristen Michal (esimees)

Protokollija: Maria Haas (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Annely Akkermann, Jüri Jaanson, Raimond Kaljulaid, Siim Kallas, Sven Sester, Mihhail Stalnuhhin

Komisjoni ametnikud: Kaido Rosin (nõunik-sekretariaadijuhataja), Piia Schults (nõunik), Mari Tänav (nõunik), Epp-Sandra Satsmann (konsultant)

Puudusid: Riho Breivel ja Mihhail Korb

Kutsutud: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) meremajandusosakonna juhataja Jaak Viilipus ning õigusnõunik Anton Merits, Kaitseministeeriumi esindaja Malle Piirsoo (1. päevakorrapunkt); majandus- ja taristuminister Taavi Aas ja ministri nõunik Moonika Parksepp (1.-2. päevakorrapunkt); MKM-i energeetika ja maavarade asekanstler Timo Tatar (2. päevakorrapunkt); MKM-i energeetikaosakonna energiaturgude valdkonnajuht Rein Vaks, Keskkonnaministeeriumi kliimaosakonna nõunik Imre Banyasz, Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna riigi rahanduse talituse analüütik Rait Kiveste ja Euroopa Liidu poliitika talituse nõunik Mari Lahtmets (3. päevakorrapunkt); Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Maris Meissaar ning stenogrammi- ja tõlkeosakonna toimetaja Kaari Tamm (1.-4. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Vabariigi Valitsuse algatatud laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse ning meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (571 SE) arutelu esimesele lugemisele saatmiseks
2. Ülevaade Vene gaasist loobumisest ja LNG võimekuse loomisest
3. Kollektiivse pöördumise „Hinnad tõusevad, Eesti elanikud on sunnitud massiliselt seisma toetuste järjekordades, mis edasi?“ arutelu
4. Info ja muud küsimused

1. Vabariigi Valitsuse algatatud laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse ning meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (571 SE) arutelu esimesele lugemisele saatmiseks

Majandus- ja taristuminister **Taavi Aas** tutvustas laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse

ning meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu. See on vajalik, et oleks õiguslik alus laevade infosüsteemi kasutuselevõtuks. Infosüsteem on loodud eesmärgiga teha lihtsamaks Eesti lippu kandvate laevade ülevaatust ja tunnistuste väljastamist ning et kõik registrid asuksid ühes kohas. Õiguslikku alust on vaja selleks, et riigi infosüsteemi haldussüsteemis (RIHA) saaks selle ametlikult kasutusele võtta. Regulatsioon oli selline, et siiani seda kasutada ei saanud. See on Andmekaitse Inspektsiooni ja Riigi Infosüsteemide Ameti tagasiside. Eelnõuga saavad takistused kõrvaldatud ning saadakse õiguslik alus infosüsteem kasutusele võtmiseks. Lisaks kehtestatakse Kaitseministeeriumi ettepanekul regulatsioon Kaitseväe ja Kaitseliidu veesõidukite registri loomiseks.

Kristen Michal palus lisaks eelnõuga seonduvale kommenteerida ministril ka kodaniku kirja, kes tõi välja, et Venemaa laevad asuvad Kakumäe lähel.

Taavi Aas lausus, et sanktsioon, mis Euroopa Liidu poolt tehti, on kehtestatud lipule. Kakumäel asuvad laevad sõidavad Libeeria lipu all. Lipusanktsioon kehtib ka sellisel juhul, kui Vene riigi lipp on vahetatud teise riigi lipu vastu peale k.a. 24. veebruari. Eelnimetatud laevad sõidavad Libeeria lipu all juba enne 24. veebruari. Vene ettevõtetele kuuluvaid laevu, mis sõidavad teiste riikide lipu all, on võrdlemisi palju. Sanktsioon on seatud sadamakülastustele. Tuleb teha vahet, mis on sadam, sadama akvatoorium ning ankruala. Ankrualale sanktsioonid ei kehti. Lisaks ei kehti sanktsioonid omandile. See tähendab, et kui tegemist on Vene ettevõtetele kuuluva laevaga, siis EL sanktsioonid sellele ei laiene. Euroopas kaaluti ka omandile sanktsioonide kehtestamist, kuid leiti, et omaniku väljaselgitamine võib osutuda väga keeruliseks ja aeganõudvaks ning tekitada segaseid olukordasid, kus hiljem midagi hakkab välja tulema. Mingi aeg tagasi vähendati Eestis kohti, kus ankrualal saab tegevus toimuda. Teatud aladel on mõned nn sadamateenused, eeskätt punkerdamine, pilsivee äraandmine ja kütuse tankimine lubatud. Põhjus on, et need oleksid kontrolli all. Loomulikult veelgi suurema kontrolli all oleksid need sadamas. See tähendab aga laevaomanikule täiendavaid kulusid ning aega, mis suurendaks ohtu, et nt naftasegusest veest püütakse vabaneda salaja ning lasta seda illegaalselt merre. Ankrualadel tegevuste lubamine on eelkõige seotud keskkonnahoiuga. Seega need laevad ega tegevused ei ole sanktsioneeritud. Võib juhtuda, et omaniku tuvastamise kaudu jõutakse tegevuspiiranguteni. Hetkel uuritakse, kas laevade omand võib olla selline, et laevade liikumisele tuleb omanikupõhiselt seada teatavaid piiranguid. Igasugune teenuste või transpordi sanktsioneerimine tekitab alati suurel hulgal küsimusi, olukordi ning halduskoormust. Kõige lihtsam ning tulemuslikum on ministri hinnangul kaupade sanktsioneerimine. Rääkides energiakandjatest, siis Venemaa suunas oleks sedalaadi piirang kindlasti ka kõige mõjusam. Muud sanktsioonid võivad juures olla, kuid Venemaa rahalist seisu need oluliselt ei mõjuta.

Kristen Michal nõustus, et Venemaa gaasi, nafta jms järsk kinnikeeramine on õnnestumise korral väga tõhus.

Jüri Jaanson täpsustas, kas hetkel on tegemist ainult laevajäätmete vastuvõtmise säilimisega või käib sinna alla ka näiteks tankimine.

Taavi Aas vastas, et ka tankimine ei ole sanktsioneeritud. Reeglina tegeletakse ankrualal punkerdamisega, näiteks pilsivesi, laevajäätmed jms.

MKM-i meremajandusosakonna juhataja **Jaak Viilipus** lausus, et 16. aprillil kehtima hakanud sanktsioonid on seotud ainult lipuga. Venemaa lipu all olevad laevad ei saa seega peale 16. aprilli meie sadamatesse siseneda. Punkerdamine ei ole sanktsioneeritud.

Annely Akkermann sõnas, et laevad ei ole ankruaalal selleks, et äri teha. Eestis on Vene lipu all seilavate laevade lastimine ning lossimine keelatud, mis on oma iseloomult laevandusäri. Punkerdamine on teatud määral ka ohutuse tagamise küsimus. Näiteks kütuseta laev ei ole juhitav ja laeva punkerdamata jätta ei ole seetõttu mõistlik. Laevateedel ei suudeta tagada ohutust, kui laevu ei varustata kütuse jms juhtimiseks vajalike varudega. Piisab sellest, et laevad ei pääse sadamasse kaupu peale ning maha laadima.

Sven Sester tundis huvi, kas erinevatelt osapooltelt saadi eelnõu kooskõlastamise käigus ka tagasisidet.

Taavi Aas vastas, et tagasisidet ei tulnud.

Otsustati:

1.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 18.05.2022 (konsensus: Annely Akkermann, Jüri Jaanson, Raimond Kaljulaid, Siim Kallas, Kristen Michal, Sven Sester).

1.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Annely Akkermann, Jüri Jaanson, Raimond Kaljulaid, Siim Kallas, Kristen Michal, Sven Sester).

2. Ülevaade Vene gaasist loobumisest ja LNG võimekuse loomisest

Majandus- ja taristuminister **Taavi Aas** andis ülevaate Vene gaasist loobumisest ja LNG võimekuse loomisest. Vene gaasist loobumiseks on vaja leida asendusgaas, milleks peaks olema LNG. Vaadates Eesti, Läti, Leedu ja Soome ühtset gaasiturgu, siis tarbimise vajadus on tänases olukorras umbes 60-70 TWh-d aastas. Olukord võib kiiresti muutuda. Näiteks, kui Venemaa otsustab, et elektrikaubandust enam ei toimu ja toimub kiire desünkroniseerimine, siis see tähendab, et Lätis ja Leedus peavad gaasijaamad tööle minema ning piirkonna gaasivajadus kasvab märgatavalt. Teine potentsiaalne koht, kus gaasivajadus hakkab kasvama, on see, et suvel saab valmis ühendus Leedu ja Poola vahel ning viimased on väga huvitatud LNG gaasist, mis tuleb Klaipeda terminali. Klaipeda terminal on võimeline vastu võtma umbes 30 TWh-i ning Soomes asuv väiksemat mõõtu terminal umbes 5-7 TWh-i gaasi. Seega umbes pool piirkonna gaasivajadusest on puudu, kui Vene gaasi mitte tarbida. Eesti, Läti ja Soome on asunud tegutsema, et luua LNG vastuvõtuvõimekus. Soomlased on kindlalt teatanud, et võimekus luuakse. Lätlased on selles suunas teel ning ühtlasi loodavad erainvestoritele. Lätlaste teekond võimekuse loomiseni on umbes 3-4 aastat. Soomlaste loodetud ajaraam on 2 aastat. Eestis oleks see võimalik saavutada käesoleva aasta sügiseks, sest Paldiskis on Alexela AS (Alexela) teinud ära suure töö, olemas on praktiliselt kõik load, v.a. ehitusluba. Gaasitoru tuleks ühendada maismaaga ning seejärel hakata LNG gaasi vastu võtma, milleks on vaja vastuvõtulaeva ehk laeva, mis seisab püsivalt kai ääres ning mille pardasse tulevad transpordilaevad. Laev, mis asub püsivalt kai ääres, on vajalik, et LNG-st teha tavaline gaas ning lasta see võrku. Soomlased on võtnud seisukoha, et nad soetavad LNG laeva. Mõned nädalad tagasi oli teadmine, et võimalik on ehitada kai, ühendada see maismaaga ning lisaks tuleb soetada taasgaasistamise laev, mille rendihind on suurusjärgus

50-70 miljonit eurot aastas. Arvestades, et Eesti gaasitarbimine on piirkonnas kõige väiksem, siis üksinda tehes ei oleks see majanduslikult mõistlik investeering. Soomlastele pakuti, et võtta laev kahepeale ning arvestada, kui palju kumbki riik gaasi maha võtab. Läbi selle kaetakse laeva kulud. Soomlased on sellega nõus. Eesti eesmärk on, et laevarent oleks võimalikult lühikeseks ajaks. Hetkel dikteerivad laevade rendi nende omanikud, sest tung laevade järele on väga suur. Eesti jaoks oleks ideaalne 2 aastat, kuid tõenäoliselt nii lühikest rendilepingut ei õnnestu sõlmida. Rendiaeg võiks olla 2 aastat, kuna Paldiskisse on võimalik välja ehitada ka maapealne terminal, mis on alati odavam kui laevaterminal. Kai ehitamisega peaks tegelema Alexela. Koostööd tehakse ka Infortar AS-iga (Infortar). Elering AS-i (Elering) ülesanne oleks kai ühendamine maismaaga ehk toruühenduse loomine. Laeva rentimisega tegelevad Elering ning Soome võrguettevõtte. Kahasse tegutsemine aitaks Eesti riigil kulusid märgatavalt kokku hoida. Laeva osas on sõlmitud esimesed kokkulepped. Läbirääkimisi peavad kahe riigi võrguhaldurid. Kai puhul on vajalike materjalide osas teatud ulatuses maksed tehtud. Toruehituse ettevalmistuse osas Eleringis tööd käivad.

MKM-i energeetika ja maavarade asekancler **Timo Tatar** lisas, et Alexela ja Infortar on teatanud, et neil on valmisolek laev ise võtta, kuid mitte turutingimustel. Kui keegi piirkonnas peaks Vene gaasi tarbima ning laeva kasutus jääb oodatust väiksemaks, siis kahjum tuleks sotsialiseerida, mis ei muuda pakkumist atraktiivseks.

Taavi Aas täiendas, et kui oleks 100 % kindlus, et ükski siinse võrgupiirkonna ettevõtetest enam Vene gaasi ei osta, siis oleks terminali tekkimine turutingimustel võimalik. Tänapäevane probleem on, et keegi ei saa turuosalistele anda 100 % kindlust selles osas, et kõik piirkonna riigid kehtestavad Vene gaasile sanktsioonid. Riigid ei ole seda hetkel erinevatel põhjustel deklareerinud. Seega absoluutset garantiid ettevõtetele anda ei saa ning tõenäoliselt on riiklik sekkumine vajalik. **Aas** lootis, et kui Paldiskisse on loodud kai ning võimekus, siis on kõikidel piirkonna riikidel, kes on ühtse gaasisüsteemi osa, julgus Vene gaasi tarbimine lõpetada. See annaks võimaluse, et edaspidi tegutseb terminal turutingimustel ja riiklikku sekkumist enam ei vaja. Üks oht turutingimustel toimimiseks siiski jääb. Kui Venemaa peaks ühel hetkel muutuma demokraatlikuks riigiks ning sealt gaasi ostmine väljub sanktsioonide alt, siis võib tekkida olukord, kus sealne gaas on odavam kui LNG. See on oht, mida ei saa hetkel ette ennustada. Turuosalistele on see aga probleem.

Siim Kallas sõnas, et selline oht on loomulikult olemas ja Alexela ning Infortar soovivad kindlasti Vabariigi Valitsuse käest mingisugust garantiid.

Taavi Aas lausus, et tehes umbes 20 miljoni eurost investeeringut on mõistetav, et ettevõtjad soovivad kindlust, et investeering raisku ei läheks. Riik ise vajab seda investeeringut energiapuuduse tagamiseks. On hea, kui see töötab turupõhiselt, kuid tänases olukorras ilmselt sügiseks 100 % turupõhiselt Vene gaasile alternatiivi vastuvõtuvõimekuse loomist ei saavutata. Alexela ja Infortari ettepanek oli algselt, et kai võõrandatakse riigile. Nüüd on jõutud teisele seisukohale, kuna nähakse turuvõimalusi, kuid soovitakse kindlust kai investeeringu osas. Läbirääkimiste kohtasid on, olgu selleks renditasu vms garantii, et kai raha saadakse tagasi ka juhul, kui gaasi vastu ei võeta. Kui gaasi vastu võetakse, on võimalik kulud panna vastuvõetud gaasi hinda ning ettevõtjate jaoks probleemi ei ole. Probleem on, kui kai ehitatakse valmis ning see ei leia kasutust.

Annely Akkermann palus kommentaari seoses täiendavate varude soetamisega, kes selle soetavad ning kes seda finantseerib.

Taavi Aas vastas, et 1 TWh-i varu soetamine on ette nähtud lisaeelarves. Igaks juhuks on selleks reserveeritud 150 miljonit eurot varu soetamiseks ning 20 miljonit tehingutasudeks. Varu soetab Varude Agentuur, kes peab Eesti strateegilisi varusid. Varude soetamise juures on klausel, et tegemist ei tohi olla Venemaalt soetatud gaasiga.

Jüri Jaanson palus kommentaari seoses artikliga, mis on seotud Vene tankeri arestimisega kreeklaste poolt. **Jaanson** palus täpsustada, kas ka Eestis on oodata Vene laevade arestimist.

Taavi Aas ei osanud vastata, mis oli arestimise põhjuseks. Tavaliselt toimub laevade arest, kui laev või laevaomanik jääb sadamas tasude osas võlgu.

Jüri Jaanson lausus, et artikkel tõi välja, et arestiti vastavalt juhistele sanktsioonide kohta, mille Euroopa Liit (EL) ja NATO kehtestasid Venemaale Ukraina sissetungi tõttu. **Jaanson** uuris, mis juhised need täpsemalt on.

Taavi Aas sõnas, et hetkel kehtib reegel, et Vene lipu all olevad laevad ei tohi Eesti sadamatesse siseneda. Arest võiks juhtuda tingimusel, et laev ikkagi tungib sadamasse, kuid see on vähetõenäoline. Samas olukord, kus tullakse sadamasse hädaabi korras, on siiani lubatud.

Kristen Michal tundis huvi, et kas juhul, kui Vene gaasiga täielikult lõpetatakse, ei oleks tulevikus riigi vaates mõistlikum, kui ettevõtjad ise tegelevad energeetikaturuga ning riik sinna võimalikult vähe sekkub.

Taavi Aas vastas, et Eesti on võtnud eesmärgiks Vene gaasist loobuda. Sõnastused, mida valitsused on riikides öelnud, on väga erinevad. On riike, kelle eesmärk on saavutada sõltumatus Vene gaasist. Kui alternatiiv on loodud, siis tõenäoliselt võtavad kõik riigid julgemaid seisukohti. Hetkel aga ei ole kõik ühtse gaasivõrgu riigid valmis ütleva, et loobutakse Vene gaasist. Seega turupõhiselt saab LNG-ga toimetamine olema keeruline. Ainus võimalus saada Vene gaasist lahti, on sanktsioonide kehtestamine. Täna on olukord, kus gaasiettevõtted, kes gaasi sisse ostavad, teevad seda pikkade lepingutega. Lepingud on sellised, et sõltumata, kas gaasi ostja seda vastu võtab või mitte, maksma selle eest peab. Selleks, et kohustusest lahti saada ning mitte kahju kannatada, peab riik kehtestama sanktsioonid. Seega minimaalselt neli riiki ehk Eesti, Läti, Leedu, Soome, kes on ühises gaasivõrgus, peaksid seda tegema. Alternatiiv on, et sanktsioon tuleb EL-ist, mis on veelgi parem variant. Kui aga mingil põhjusel peaks Venemaalt sanktsioon langema, siis võib taas tekkida olukord, kus ettevõtjad ei saa turupõhiselt LNG-ga toimetada, sest sealt tuleb odavam gaas.

Timo Tatar lausus, et põhjus, miks on riigi äriühingud hetkel kaasatud, on akuutne varustuskindluse risk eeloleva talve vaates. Kui turuolukord selgineb, on mõistlik terminali pidamine anda erasektorile, kui neil on valmisolek ja võimekus seda pidada. Praegune Eesti

ning Soome vaheline kokkulepe on ajaliselt piiritletud. Laeva ei ole planeeritud lõpmatuseni rentida. Eesmärk on laeva rentida võimalikult lühikeseks perioodiks. See annab erakapitalile hiljem võimaluse midagi odavamalt ning mõistlikumat teha. Selleks ajaks on ilmselt ka selgunud, kuidas riigid on käitunud. Hetkel on ebaselgust liiga palju. Varustuskindluse vaatest on hetkel mõistlik kaasata selle eest vastutavat süsteemihaldurit.

Taavi Aas lisas, et kogu protsessi tuleb vaadata kui kindlustuslepingut.

Kristen Michal sõnas, et see on arusaadav ning küsimus ongi, mis saab edasi. Hetkel tundub, et Läti, Leedu, Soome ning ka Poola hoiak on, et Vene gaas ei ole teretulnud.

Taavi Aas vastas, et Poolas ning Leedus on see väga selge seisukoht. Eesti on võtnud eesmärgiks Vene gaasist loobumise. Läti seisukoht tundub sarnane. Soome on väljendanud seisukohta, et Vene gaasist looakse sõltumatus.

Kristen Michal täpsustas, kas positsioon on, et sügiseks-talveks looakse varustuskindlus jms hädavajalikud lahendused ning sealt edasi, kui olukord jätkub, siis tekib võimalus erasektoril tegutseda ning riik ei pea enam sellega tegelema.

Taavi Aas lisas, et Euroopas on olukordi, kus riik ise on raskustes, et öelda, et Vene gaasist loobutakse, kuid tarbijad on ettevõtetele selgeks teinud, mis on nende ootused. See viitab sellele, et surve valitsustele sanktsiooni otsus kehtestada kasvab.

3. Kollektiivse pöördumise „Hinnad tõusevad, Eesti elanikud on sunnitud massiliselt seisma toetuste järjekordades, mis edasi?“ arutelu

Kristen Michal sõnas sissejuhatuses, et kollektiivse pöördumise esindajale on komisjoni arutelu kutse edastatud, kuid ta arutelu juures ei osale.

Majanduskomisjoni nõunik **Mari Tänav** tutvustas kollektiivset pöördumist. Kollektiivse pöördumise esitajad on energiahindade tõusust ajendatuna pakkunud välja kaks ettepanekut. Esimene on lõpetada taastuenergia tasu maksmine või vähemalt mitte maksta seda tasu ajal, kui hinnad on väga kõrged. Teine ettepanek on hüvitada riigi kõigile elanikele ja juriidilistele isikutele energiahinna tõus või töötada välja mehhanism, mis võimaldaks energiat osta ilma vahendajateta ehk börsiväliselt. Pöördumine kogus 1021 allkirja.

MKM-i energeetikaosakonna energiaturgude valdkonnajuht **Rein Vaks** lausus, et energiahinnad on tõepoolest kõrged olnud ning kodanike mure on arusaadav. Ühe mõttena on olnud laual ka taastuenergia tasude kompenseerimine riigieelarvest või teatud etappidel selle peatamine, kuid alati on jõutud selleni, et taastuenergia tasude kogumise lõpetamine riuks väga tugevalt õigustatud ootust, mis tootjatel hetkel on. Kõige suurem murekoht õiguskindluse rikkumises on, et selle eest peaks pikalt lõivu maksuma, kui investeeringuid uutesse taastuenergiaprojektidesse ei tule. Õiguskindlust tuleks võimalikult tugevalt hoida, et tagada mõistlik investeerimiskeskond. Ehkki energiahinnad olid vahepeal väga kõrged, siis olid need parimad, mis võisid turutingimustes tekkida. Paljud elektrijaamad, mis ei peaks enam pika eluea tõttu töötama, pannakse taas käima, võimsused tuuakse turule ning

toodetakse elektrienergiat ka vanade seadmetega. Koguseid saab turul rohkem olema. Turg toimib, tootmist tuleb juurde, seega peaksid ka hinnad soodsamaks muutuma. Lootus, et hinnad lähevad madalamaks, kui neid börsiväliselt reguleerida, ei pruugi tõeks saada. Omahinnaga elektrienergia tootmine on võrdlemisi kallis. **Vaks** lausus kokkuvõtvalt, et tegeletakse hindade madalamaks saamisega, kuid pöördumises esitatud ettepanekuid MKM toetada ei saa.

Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna Euroopa Liidu poliitika talituse nõunik **Mari Lahtmets** lausus, et küttehooaja alguses rakendati mitmeid meetmeid energiahinna tõusu leevendamiseks nii kodu- kui ka äritarbijatele ja seda nii elektri, gaasi kui ka kaugkütte arvete vähendamiseks. Nn automaatsed leevendusmeetmed olid käigus märtsikuu lõpuni. Hinnang on, et küttehooajal ja kõige karmimate energiaarvete perioodil on meetmed oma eesmärgi suuresti täitnud. **Lahtmets** rõhutas, et tasu ära jätmine võib kõlada lihtsalt, kuid ühelt poolt on see riive kellegi õigustatud ootuste suhtes. Teiselt poolt, kui arvestada Eesti praeguseid kliima- ja energiapoliitika eesmärgi, siis taastuvenergia arengule kaasa aitamine peaks jätkuvalt olema üks prioriteete, mis aitab energiaarveid ka tulevikus madalamal hoida.

Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna riigi rahanduse talituse analüütik **Rait Kiveste** täiendas, et hetkel on kõigi energiahinna tõusu leevendusmeetmete mõju riigi rahakotile umbes 280 miljonit eurot. CO₂-e kvoodimüügi lisatulu võrreldes varem prognoosituga on 2021. ja 2022. aastal kokku umbes 134 miljonit eurot, kuhu juurde läheb kõrgem käibemaksu laekumine energiakandjatelt, mis on 100 miljonit eurot. Seega positiivne pool on umbes 230 miljonit ning otsustatud meetmepaketi mõju 280 miljonit eurot. Saldo on juba praegu negatiivne.

Keskkonnaministeeriumi kliimaosakonna nõunik **Imre Banyasz** nõustus eelkõnelejate kommentaaridega. Rääkides CO₂ vahenditest, siis seda peab vaatama ka kontekstis, et kuna kliimapolitiika ambitsioon nii Euroopa Liidus kui ka Eestis kasvab ning süsteemis tulud vähenevad, siis pikaajaliselt selliste leevendusmeetmete jaoks peab kaaluma, kas oleks otstarbekas leevendada tarbijate olukorda või põhjuseid, miks hinnad on kõrged. Kliima- ja energiapoliitika eesmärkide täitmiseks taastuvenergiasse investeerimine on see, mis aitab pikas plaanis hoida energiaarved madalamal.

Kristen Michal sõnas, et komisjon võib RKKTS § 152¹³ kohaselt pöördumist menetledes otsustada: 1) algatada eelnõu või olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu; 2) korraldada avalik istung; 3) edastada ettepanek pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks; 4) edastada ettepanek Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks ja pöördumisele vastamiseks, kujundatud seisukohast teavitatakse ka komisjoni; 5) esitatud ettepanek tagasi lükata või 6) lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil. **Michal** tegi ettepaneku edastada ettepanek pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks, kelleks antud juhul on MKM, Rahandusministeerium ja Keskkonnaministeerium, kes juba võtsid käesoleval istungil ka oma seisukoha ettepanekutega mitte nõustuda. Lisaks on ettepanekuks lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil ehk komisjonil võtta informatsioon teadmiseks ning kasutada seda järgnevat arutelude juures.

Sven Sester tundis huvi, kas ettepaneku võiks saata ka Vabariigi Valitsusele arutamiseks.

Kristen Michal leidis, et käesoleva ettepaneku edastamine pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks, kelleks on siinkohal MKM, Rahandusministeerium ja Keskkonnaministeerium, on asjakohasem. Eelduste kohaselt ei tuleks Vabariigi Valitsusest erinev seisukoht. Tarbetut bürokraatiat ei ole mõtet luua.

Otsustati:

3.1. Edastada ettepanek MKMile, Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile seisukoha võtmiseks, mida käesoleval juhul tehti komisjoni istungil ning komisjonil võtta informatsioon teadmiseks ja kasutada seda järgnevate arutelude juures (konsensus: Annely Akkermann, Jüri Jaanson, Raimond Kaljulaid, Siim Kallas, Kristen Michal, Sven Sester).

4. Info ja muud küsimused

Täiendavat infot ei olnud ja muid küsimusi ei tekkinud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristen Michal
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Maria Haas
protokollija